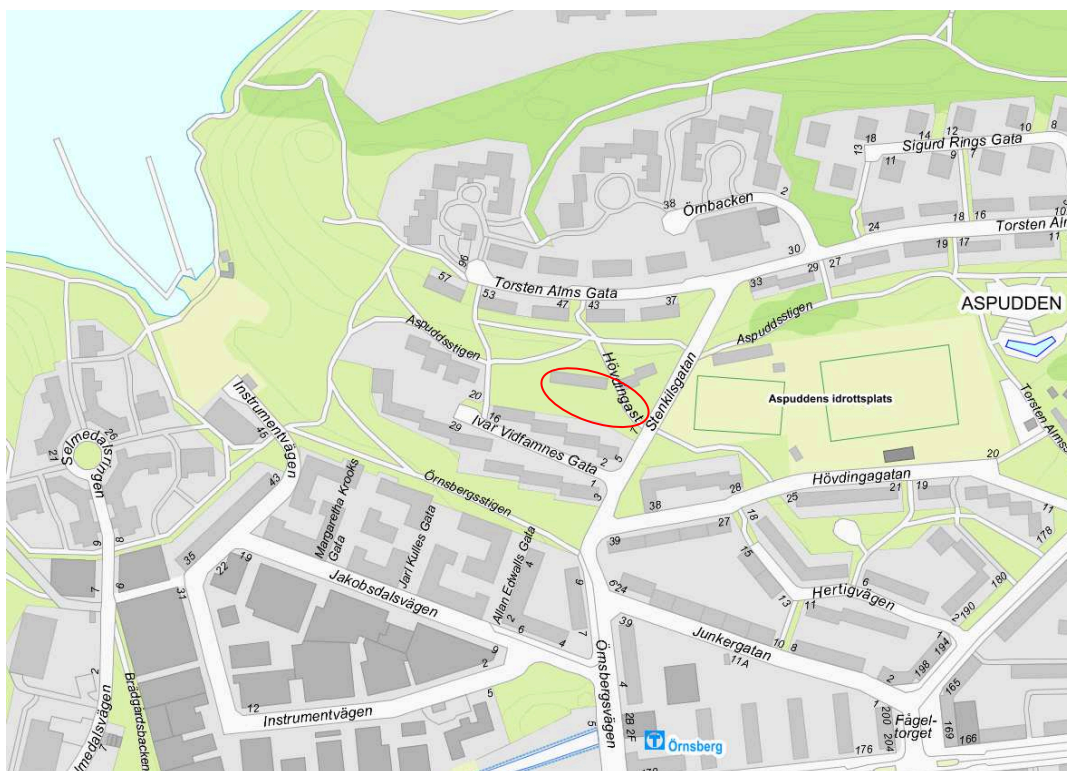

Planbeskrivning
Detaljplan för del av Aspudden 2:I
invid Kv Flyttfågeln i stadsdelen Aspudden,
Dp 2014-02336

Planområdet markerat med rött.

Inledning

Handlingar

Planhandlingar

Planförslaget består av plankarta med bestämmelser. Där höjder förekommer redovisas dessa i höjdsystemet RH2000. Till planen hör denna planbeskrivning.

Utredningar

Utredningar som tagits fram under planarbetet är
– *Solstudie (MAX arkitekter, 2015-05-04)*

Medverkande

Planen är framtagen av Tony Andersson på Stadsbyggnadskontoret genom Soon Hammarström och Daniel Sandström på Landskapslaget AB.

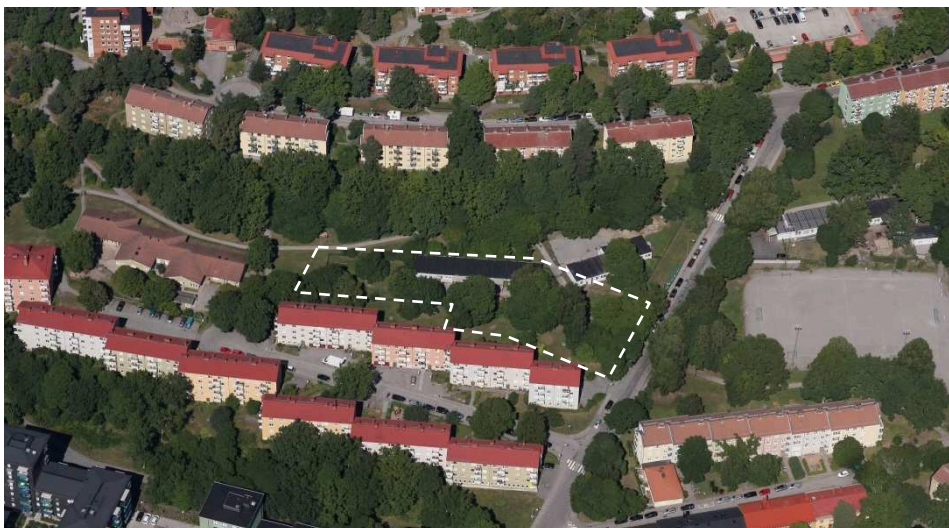
Planens syfte och huvuddrag

Detaljplanen syftar till att möjliggöra att två befintliga förskolepaviljonger ersätts med en ny, större, permanent förskola med 8 avdelningar.

Plandata

Läge, areal, markägförhållanden

Planområdet ligger i Aspudden och angränsas i norr och i väst av parkmark, i söder av bostadsbebyggelse och i öst av Stenkilsgatan. Planområdet är cirka 3 800 kvm stort och är beläget på allmän parkmark. Planområdet omfattar del av fastigheten Aspudden 2:1 som ägs av Stockholms stad. Marken upplåts till Skolfastigheter i Stockholm AB (SISAB) med tomträtt.

Planområdet markerat med streckad linje.

Tidigare ställningstaganden

Promenadstaden – översiktsplan för Stockholm

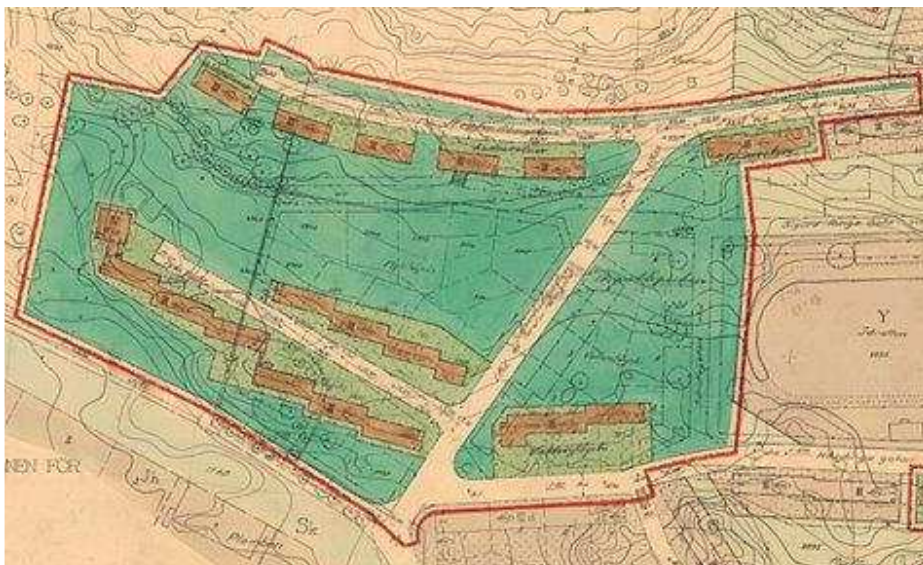
I Promenadstaden ingår Aspudden i *Strategi 1* ("del av centrala Stockholms utvidgning"). Strategin innebär bland annat att staden utvecklar en mer sammanhållen stadsmiljö i Stockholms närförorter.

Planering i området

Ett *program för Aspudden och Midsommarkransen* (2011-08257) togs fram och godkändes i stadsbyggnadsnämnden i april 2013. Bristen på förskoleplatser har länge varit stor i Aspudden. I programmet pekas aktuell plats ut som lämplig för förskola. Stadsdelsnämnden planerar totalt fem nya förskolor i Aspudden/Midsommarkransen.

Gällande detaljplan

För området gäller stadsplan Pl 3275 från 1946-08-02. Den omfattar en större del av Aspudden varav den del som berör aktuellt planområde är avsedd för parkmark.

Gällande stadsplan Pl 3275

Start-PM

Stadsbyggnadsnämnden beslutade 2014-08-21, § 10 att ge stadsbyggnadskontoret i uppdrag att påbörja planarbetet i enlighet med kontorets tjänsteutlåtande. Planen bedrivs med normalt planförfarande.

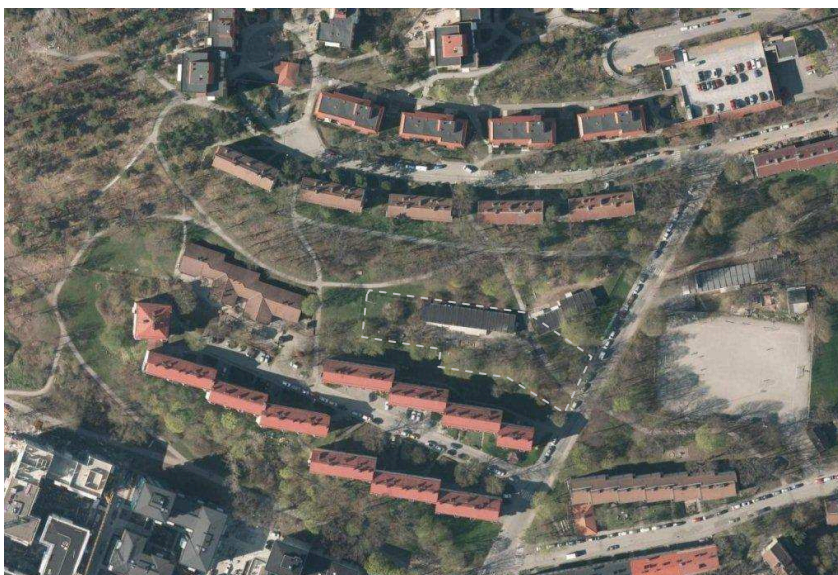
Förutsättningar

Natur

Mark och vegetation

Planområdet ligger i Aspudsparkens förlängning ner mot Mälaren i väster. Det består främst av öppna gräsytor med asfalterade gångstigar i parkmark. I mitten breder en långsmal, öppen, gräsyta ut sig med enstaka träd som utgör viktiga inslag i parkrummet. Vegetationen utgörs av träd och mindre buskytor längs sidorna. I mitten av stråket står två provisoriska förskolepaviljonger som inrymmer 5 avdelningar. Längs Stenkilsgatan står några lönnar uppradade.

Flygfoto. Aspudsparken med befintliga förskolepaviljonger. Planområde markerat med streckad linje.

Naturvärden

Planområdet ingår i ett habitatnätverk för eklevande arter och gränsar till ett kärnområde. I Stockholms stads rapport *Stockholms unika ekmiljöer* pekas delar av Aspudsparken ut som naturvärdesklass 3. Inget av ekbestånden ingår eller berörs av denna detaljplan. Inom planområdet står ett antal fristående träd; främst några lönnar, enstaka björkar och aspar som är relativt stora med stamdiametrar på 30-60 cm och är därmed att betrakta som fullvuxna.

Rekreation och friluftsliv

I *program för Aspudden och Midsommarkransen* pekas Aspudsparken ut som mycket viktig för rekreationen i stadsdelen. Tillsammans med Vinterviksparken och stranden längs Mälaren bildar den ett sammanhängande område med stor variation av funktioner och upplevelser. I Aspudden uppfylls riktlinjerna för god park- och naturtillgång som det beskrivs i den gröna promenadstaden. På Aspuddens IP, på andra sidan Stenkilsgatan, finns två bollplaner – en större med naturgräs och en mindre grusplan.

Geotekniska förhållanden

Markförhållanden, ras/skred, markradon

Marken består mestadels av morän, med små inslag av berg i dagen närmast Stenkilsgatan. Jordmånen uppskattas variera i tjocklek, men förutsätts generellt vara tunn. Befintlig jordmån inom hårdgjorda ytor förutsätts vara enligt normenlig gatuöverbyggnad. Risken för ras eller skred bedöms vara mycket liten eftersom förskolan kommer att ligga i en svag lutning, från norr till söder, med 2 meters höjdskillnad. Enligt Stockholms läns landstings Miljö- och Hälsorapport 1994 ingår inte Aspudden i klassade områden med förhöjd risk för markradon.

Hydrologiska förhållanden

Miljökvalitetsnormer för vatten

Planområdet är beläget inom avrinningsområdet för ytvattenförekomsten Mälaren-Stockholm (SE657596-161702) med avrinning mot Mälaren - Fiskarfjärden. Enligt VISS september 2014 har Mälaren - Stockholm god

ekologisk status men uppnår ej god kemisk ytvattenstatus.
Miljökvalitetsnormer som ska uppnås för ytvattenförekomsten är god ekologisk status 2015 och god kemisk status 2015.

Markavvattning

Markvattnet i parkområdet tas i första hand om genom naturlig infiltration.

Befintlig bebyggelse

Inom planområdet finns två förskolepaviljonger uppförda i ett våningsplan med totalt fem avdelningar. Båda paviljongerna ska rivas. I områdets östra del, längs Stenkilsgatan, ligger en återvinningscentral med några containrar.

Stadsbild/landskapsbild

Omkringliggande området domineras av bostadsbebyggelse från slutet av 40-talet med flerfamiljshus i tre och fyra våningar. De långsmala byggnaderna har en tydlig riktning och är placerade med långsidorna mot parken och gavlarna mot öst och väst. I söder har smalhusen sammanlänkande gavlar som förskjuts och trappar sig norrut längs med grönstråket mot Mälaren. Byggnaderna karaktäriseras av sadeltak i plåt och putsade fasader i olika ljusa kulörer.

Parkområdet vid förskolan består av en gräsbeväxt södersluttning med flera höga lövträd samt en del lövsly- och buskpartier.

Kulturhistoriskt värdefull miljö

Närområdets smalhusbebyggelse är av Stockholms stadsmuseum gulklassad ("visst kulturhistoriskt värde"). Inga kända fornlämningar finns inom området.

Kulturhistorisk klassificering i området med bl.a. befintliga förskolepaviljonger.

Service

Väster om planområdet ligger en privat förskola med 4 avdelningar. Inom en radie på 500 meter från planområdet finns två grundskolor. Vid Örsbergs tunnelbanestation finns mataffär, restaurang och annan kommersiell närservice. Primärvård i form av vårdcentral finns vid Axelsbergs station.

Gator och trafik

Gatunät

Området angörs från Stenkilsgatan. Stenkilsgatan är en lokalgata som leder genom grönstråket, som en förlängning av Örsbergsvägen, från Hägerstensvägen. Hägerstensvägen är en huvudförbindelse för biltrafik genom Aspudden.

Biltrafik

Sophantering och mattransporter till och från paviljongförskolan sker genom vändning och backning från vändplanen vid Ivar Vidfamnes gata. Förskolan har ingen egen parkering. Kantstensparkering finns längs Stenkilsgatan och Ivar Vidfamnes gata.

Gång- och cykeltrafik

Området har goda cykelförbindelser med prioritet i Stockholm stads cykelplan från 2012. Hägerstensvägen söder om planområdet utgör ett av stadens pendlingsstråk för cykel och förbinder Aspudden med Liljeholmen och Södermalm. Planområdet har idag ganska få cykelplatser.

Inom och i anslutning till planområdet finns två gångvägar. Aspuddsstigen sträcker sig genom Aspuddsparken i öst-västlig riktning och Hövdingastigen genomkorsar planområdet.

Kollektivtrafik

Området är väl försett med kollektivtrafik. Örsbergs tunnelbanestation och närmsta busshållplats ligger ca 250 m söder om planområdet.

Störningar och risker

Buller och luftkvalitet, förorenad mark

Befintlig förskolegård är inte bullerstörd och riktvärdet 55 dB(A) ekvivalent ljudnivå klaras för hela gården. Miljökvalitetsnormerna för luft uppnås. Inga kända förekomster av föroreningar i mark finns inom planområdet.

Planförslag

Planförslaget möjliggör en permanent förskola med 8 avdelningar vid Stenkilsgatan. Förskolan placeras nära befintlig bebyggelse i söder för att på så sätt lämna kvar ett så brett parkstråk som möjligt. Byggnaden placeras i samma öst-västliga riktning som angränsande bebyggelse i söder.

Ny bebyggelse

Övergripande

Förskolan uppförs i två våningar. Byggnaden förses med sadeltak för att anpassas till närliggande bebyggelse. Loftgångar anordnas på förskolans norra sida och varje avdelning får en egen entré. Loftgångarna ska kunna användas

som uterum för verksamheten. Tak på uthus ska utformas som vegetationstak (sedumtak).

Situationsplan, ny förskola (MAX arkitekter).

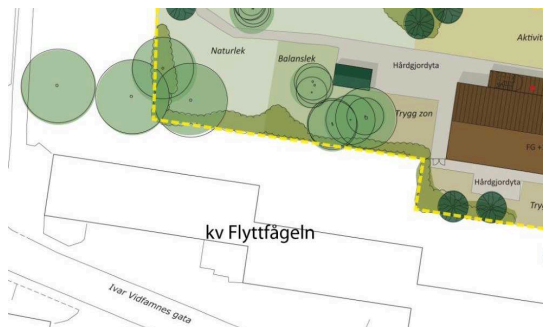

Illustration på förskolan sett från Aspudsparken (MAX arkitekter).

Förskolegård

Förslaget innebär en friyta om cirka 17,5 kvm/barn, vilket överstiger stadsdelens målsättning (15 kvm/barn). Huvuddelen av förskolegården placeras norr och väster om byggnaden. Gården anpassas till pedagogiska och tillgängliga lekrav och delar anordnas som gräsmatta. I anslutning till angöring/huvudentré finns även en mindre lekgård.

Förskolegården förskjuts cirka 10 meter norrut vid sitt sydvästra hörn för att tillåta en fri passage mellan kv Flyttfågeln och Aspudsparken. Förskolegården kommer på helger och de tider förskolan håller stängt vara tillgänglig för allmänheten.

Förskolegårdens förskjutning i sydväst

Alternativa placeringar

Under framtagandet av samrådsförslaget studerades även andra placeringar av förskolan. En placering av förskolan längs med Stenkilsgatan skulle innebära att grönstråket splittrades ytterligare och delas upp i en östlig och en västlig del. Det skulle strida mot det mål som presenterades i start-PM och som godkändes av stadsbyggnadsnämnden. En sådan placering skulle även försvåras av en brantare lutning i parkstråkets norra del.

En placering av förskolan längre från Stenkilsgatan skulle kräva en infart från Ivar Vidfamnes gata. En sådan lösning utreddes men det konstaterades att den existerande vändplanen är för liten. Att anlägga en ny vändplan är inte möjligt av utrymmesskäl, dessutom skulle upplevelsen av park försämrast. Vändning utan backning för leveranser och transporter till förskolan klaras inte med en sådan lösning. Förskolan skulle dessutom behöva en ny, egen infart med vändplan inom parkmark för att möta Boverkets krav på angöring och tillgänglighet. Om en ny infart anläggs skulle en vändplan för transporter och leveranser behöva anordnas i anslutning till förskolan. Kravet för minsta vändradie för att kunna vända utan backrörelse, 9 meter, skulle inte gå att uppnå inom parkområdet. Det, tillsammans med själva förskolebyggnaden, innebär dessutom ett stort ingrepp i Aspudsparken vilket påverkar upplevelsen av parkmiljön negativt och fler träd skulle behöva tas ned.

För att lämna kvar ett så brett parkstråk som möjligt och säkra allmänhetens tillgänglighet till parken har förskolan placerats närmare befintlig bostadsbebyggelse i söder.

Alternativa placeringar av förskolan har undersökts och stadsbyggnadskontoret ser vald placering som mest lämplig.

Park

I och med att skolbyggnaden placeras söder om nuvarande paviljonger öppnas parkstråket upp och bildar en mer sammanhängande korridor ner till Mälaren. Det är viktigt då en del av parkområdet kommer att, precis som idag, hägnas in för förskoleverksamheten. Några av träden behöver tas bort för att den nya förskolan ska kunna placeras i kanten av parkrummet och med hänsyn till att Aspudsparken ska kunna öppnas upp. En ambition är att träd som tas bort ersätts med nya träd. Grönt tak anordnas på uthus och förråd som grönskompensation och för upplevelsen av park.

Gator och trafik

Gatunät

Ingen förändring ska ske vad gäller områdets gatunät.

Biltrafik

En permanent förskola kan innebära ökat antal bilar i och med fler hämtande/lämnande föräldrar och transporter/leveranser. Genom att angöring sker från gatan och inte genom egen infart minskar risken för längre stopp.

Gång- och cykeltrafik

Den nya byggnadens placering innebär att Hövdingastigen måste läggas om på en sträcka om cirka 40 meter. Stigen angör därmed Stenkilsgatan norr om byggnaden. Den får samma utformning som tidigare.

Inom fastigheten skapas 10 nya cykelplatser, närmast Stenkilsgatan och vid entréerna, vilket överstiger stadens krav om 0,2 cykelplatser/anställd.

Tillgänglighet

Angöring för den nya förskolan planeras att ske direkt från Stenkilsgatan för att minska trafik på Ivar Vidfamnes gata jämfört med dagsläget. Avståndet mellan entré och gata uppskattas till cirka 8 meter. Den av- och påstigningszon som idag finns vid källsorteringen bör förlängas för att även gälla framför förskolan.

En parkeringsplats för rörelsehindrade ska anordnas cirka 10 meter från tillgänglig entré, inom fastigheten. Transporter och leveranser sker från Stenkilsgatan (cirka 10 meter från förskolans varuintag).

Angöringsområde och entré till förskolan (MAX arkikter).

Teknisk försörjning

Vattenförsörjning, spillvatten, el/tele, energiförsörjning

Vatten och avlopp, el- och telenät samt fjärrvärme finns utbyggt i området. Befintliga system inom fastigheten utnyttjas.

Avfallshantering

Förslaget omfattar ett miljöhus för källsortering placerat cirka 6 meter söder om förskolan nära Stenkilsgatan och med angöringsplats för sopbilen. Transportvägen är plan och hämtningsavståndet är mindre än 10 meter. Utöver miljöhuset planeras det även för en nedgrävd avfallsbehållare intill Stenkilsgatan. Avståndet mellan avfallsbehållaren och angöringsplatsen för kranbil blir 2-6 meter.

Räddningstjänst

Framkomlighet och uppställningsytor för räddningstjänstens fordon klaras.

Gestaltungsprinciper

Gestaltningen av byggnaden avseende fasadutformning, material och färg ska studeras. För loftgångarna föreslås perforerad plåt i varierande transparens och kulör för att uppnå en ökad trygghetskänsla.

Fasad och loftgångar, från norr (MAX arkitekter).

Fasad mot söder (MAX arkitekter).

Fasad mot öster Stenkilsgatan,

Fasad mot väster (MAX arkitekter).

Konsekvenser

Behovsbedömning

Stadsbyggnadskontoret bedömer att detaljplanens genomförande inte kan antas medföra sådan betydande miljöpåverkan som åsyftas i PBL (2010) 4 kap 34§ eller MB 6 kap 11§ att en miljöbedömning behöver göras.

Planförslaget överensstämmer med gällande översiktplan. Planförslaget bedöms inte strida mot några andra kommunala eller nationella riktlinjer, lagar eller förordningar. Planförslaget berör inte område av nationell, gemenskaps- eller internationell skyddsstatus. Den planerade verksamheten bedöms inte medföra väsentlig påverkan på miljö, kulturarv eller människors hälsa. De miljöfrågor som har betydelse för projektet har studerats under planarbetet och redovisas i planbeskrivningen.

Miljö kvalitetsnormer för vatten

Området är beläget inom avrinningsområdet för ytvattenförekomsten Mälaren-Stockholm (SE657672-162173) för vilken fastställda miljö kvalitetsnormer ska följas. Planförslaget bedöms inte påverka möjligheterna att uppnå miljö kvalitetsnormerna för vatten eftersom näringsämnen eller förorenande ämnen inte tillförs Mälaren-Stockholm (SE657672-162173). Dagvatten från planområdet fördröjs inom fastigheten innan avledning sker till kombinerad avloppsledning i anslutning till området.

Dagvattenhantering

Området är anslutet till det kommunala dagvattennätet. Dagvattnet från planområdet bedöms inte bidra till att den ekologiska eller kemiska statusen försämras. Andelen hårdgjorda ytor kommer att öka genom förslaget jämfört med dagens situation. Fördröjningsmagasin, liksom grönt tak på uthus,

anordnas för att reducera och fördröja dagvattnet så nära källan som möjligt. Fördröjningsmagasinen kommer att anläggas både söder och norr om byggnaden. Dagvattenbrunnar ansluts till fördröjningsmagasinen och placeras vid stuprörsutkastarna för att ta emot regnvattnet vid nederbörd. När volymen är fylld breddar den ut på dagvattennätets ledningssystem. Gröna tak på uthus skulle ytterligare fördröja och reducera mängden regnvatten som måste ledas till kommunens ledningsnät.

Landskaps- och stadsbild

Planförslaget bedöms inte påverka landskaps- eller stadsbilden negativt. I och med att den nya förskolan placeras längre söderut än den befintliga blir parkstråket bredare och får en tydligare karaktär. Där de provisoriska paviljongerna stått ska marken efterbehandlas utifrån en parkmarkskaraktär, bland annat med enstaka nyplanterade ädellövträd och öppna gräsytor. Längs Stenkilsgatan finns några lönnar som inte utgör en allé men 1-2 träd bör sparas om det är möjligt med hänsyn till tillgängligheten till fastigheten.

Sju lönnar samt tre björkar måste tas bort för den nya skolbyggnaden. Återplantering av träd bör ske. Byggnaden läggs i samma öst-västliga riktning som bostadshusen längs Ivar Vidfamnes gata för att skapa harmoni i området.

Kulturhistoriskt värdefull miljö

Planförslaget bedöms inte påverka omgivande bebyggelses kulturhistoriska värde.

Ljussförhållanden

Den tillkommande byggnaden föreslås norr om befintligt bostadshus i kv Flyttfågeln. Avståndet mellan den föreslagna byggnaden och befintlig byggnad blir cirka 20 meter med undantag vid förskolans sydvästra hörn där det blir som minst cirka 15 meter.

En solstudie har tagits fram som visar skuggpåverkan av den föreslagna byggnaden på förskolegården (se bilaga solstudier). Solstudien visar tre olika tidpunkter under mars, juli, september respektive december månad. Den östra delen av förskolegården förblir opåverkad av den föreslagna byggnaden. Under vår, höst och sommar skuggas förhållandevis små delar av förskolegården direkt norr om byggnaden. I december månad sker ingen stor förändring vad gäller skuggpåverkan. Befintlig bebyggelse i kv Flyttfågeln skuggas inte av den föreslagna byggnaden.

Störningar och risker

Buller

Det bedöms inte nödvändigt med någon bullerutredning eller några åtgärder för att minska bullernivåerna som understiger riktvärdet 55 dB(A).

Översvämningsrisker

Den föreslagna byggnaden placeras i öst-västlig riktning, tvärs över marklutningen. Byggnaden har en färdig golvhöjd som ligger över befintliga höjder. Höjdsättningen för omgivande ytor är anpassad mot angränsande Stenkilsgatan så att regnvatten ska kunna ledas vidare mot sydost. Takvatten leds ut via stuprörutkastare på parkmark och tas om hand i

födröjningsmagasin innan det leds vidare till befintligt dagvattensystem. De gröna taken (uthus och förråd) födröjer regnvattenutsläppet ytterligare när stadens ledningsnät är som mest belastad.

Barnkonsekvenser

Planförslaget bedöms medföra positiva konsekvenser för barn på grund av ny förskola, som är lekplats för alla på helger och kvällar.

Tidplan

Samråd	4:e kv 2014/1:a kv 2015
Granskning	3:e kv 2015
Antagande	4:e kv 2015

Genomförande

Organisatoriska frågor

Ansvarsfördelning

Planbeställaren, dvs. byggherren, ansvarar för planens genomförande.

Avtal

Den nya fastigheten upplåts till Skolfastigheter i Stockholm AB (SISAB) med tomträtt.

Verkan på befintliga detaljplaner

Planförslaget innebär att befintlig stadsplan (Pl 3275 från 1946) helt upphör att gälla inom planområdet.

Fastighetsrättsliga frågor

Detaljplanen omfattar del av fastigheten Aspudden 2:1 som ägs av Stockholms stad. Allmän plats (park) i gällande detaljplan övergår till kvartersmark (skola).

Fastighetsbildning

Planen medger avstyckning från Aspudden 2:1 för att bilda en ny fastighet för skoländamål. Ansökan om avstyckning görs och bekostas av exploateringskontoret. Fastigheten upplåts sedan med tomträtt till SISAB. Fastighetsbildningen ska vara genomförd innan bygglov beviljas.

Ekonomiska frågor

Planavtal har upprättats mellan fastighetsinnehavaren SISAB (Skolor i Stockholm AB) och Stockholms stad, genom Stadsbyggnadskontoret.

Fastighetsbildning

Exploateringskontoret står för förrättningskostnader.

Tekniska frågor

Befintliga ledningssystem inom fastigheten utnyttjas.

Genomförandetid

Planens genomförandetid är 5 år från det att planen vunnit laga kraft.